

MEGHÍVÓ

VIDÉKTÖRTÉNETEINK TÍZ ÉV TÜKRÉBEN

2024. DECEMBER 4-5.

A HUN REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont
és a Nemzeti Emlékezet Bizottsága
közös Vidéktörténeli Témacsoportjának
ünnepi konferenciája

*Helyszín: Pázmány Péter Katolikus Egyetem, BTK – Sophianum,
1088 Budapest, Mikszáth tér 1.*

MEGNYITÓ

10.00: Birher Nándor dékán (Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsészettudományi Kar)

10.10–11.00: Kerekasztalbeszélgetés a vidéktörténetről (moderátor: Csikós Gábor)

Résztevők: Földváryné Kiss Réka elnök (NEB), Fodor Pál alapító főigazgató (HUN-REN BTK), Balogh Balázs főigazgató (HUN-REN BTK), Ö. Kovács József egyetemi tanár, tudományos igazgató (PPKE BTK – Magyar Nemzeti Levéltár)

1. SZEKCIÓ

EGYHÁZAK, VALLÁSOSSÁG

Levezető elnök: Ö. Kovács József

11.00: Nagy Károly Zsolt PhD, kulturális antropológus (Sárospataki Református Hittudományi Egyetem): „Vajha hideg volnál, vagy hév” – A református emlékezetpolitika dilemmái

11.20: Bánkuti Gábor PhD, történész (PTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar): Struktúra, szerep és habitus. A cselekvőség megközelítési lehetőségei a vidéki miliókben

11.40: Horváth Gergely Krisztián PhD, történész (HUN-REN BTK – NEB Vidéktörténeti témacsoport): Vallásosság falun az 1960-1970-es években

12.00: Vita

12.20: Büféebéd

2024. DECEMBER 4., SZERDA

2. SZEKCIÓ

VIDÉKKUTATÁS

ÉS A VIDÉK REPREZENTÁCIÓI

Levezető elnök: Horváth Gergely Krisztián

13.10: Ö. Kovács József DSc, történész (PPKE BTK – MNL): Analitikus fogalmaink a vidéktörténetben

13.30: Pál Zoltán PhD, történész (MNL OL): A „Helyi társadalom” kutatása az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézetében

13.50: Ispán Ágota PhD, etnográfus–történész (HUN-REN BTK NTI): A televízió kulturális és politikai szerepe falun a szocializmus évtizedeiben

14.10: Ritter György PhD, történész–levéltáros (MNL OL): Kiüresítés – A körzetesítés és hatásai a Kádár-korszakban esettanulmányok mentén: Vázlat egy kutatási tervhez

14.30: Vita

2024. DECEMBER 5., CSÜTÖRTÖK

3. SZEKCIÓ

KOLLEKTIVIZÁLÁS, FÖLDÜGYEK

Levezető elnök: Völgyesi Orsolya

9.30: Somogyvári Lajos PhD, oktatástörténész (Pannon Egyetem Humántudományi Kar – Veszprém): „A fiatalok menekülnek a falusi munkától”: Az iskola-rendszer, a munkaerő és a kollektivizált mezőgazdaság közös keresztmetszete

9.50: Csikós Gábor PhD, történész (HUN-REN BTK–NEB Vidéktörténeti témacsoport): „Szüleim álmai kezdenek egyre zaklatottabbá válni” A kollektivizálás és a társadalompatológiák lehetséges összefüggései

10.10: Galambos István PhD, történész (NEB Hivatala): A földkérdés Mezőberényben a rendszerváltás időszakában

10.30: Kávészünet

10.50: Tóth Judit PhD, történész: „Nem a lista teszi a kulákot” A Rákosi-korszak kulákelles politikája

11.10: Oláh Sándor társadalomkutató (Kulturális Antropológia Műhely, Csíkszereda): Hogyan ábrázolta Szabó Gyula a székelyföldi kollektivizálást a Gondos atyafiság című regényében

11.30: Rigó Róbert PhD, történész (NEB Hivatala – Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar): Más-vidék. A Homokhátság parasztságának küzdelmei a szovjetizálással szemben

11.50: Vita

12.30: Büféebéd

4. SZEKCIÓ

LOKALITÁSOK, ÉLETVILÁGOK,

TELEPÜLÉSPOLITIKA

Levezető elnök: Rigó Róbert

13.30: Völgyesi Orsolya PhD, történész (HUN-REN BTK TTI): Az átalakulás ára. Mezőfalva az 1960-1970-es években

13.50: Bognár Szabina PhD, szociológus–etnográfus (HUN-REN BTK NTI): Egy citizen science projekt lehetőségei gradistyei horvát közösségekben

14.10: Kimmel Máté történész (PPKE): Menekülés a tanyavilágból. A falvakba költözők és az iparban próbálkozók

14.30: Keresztes Csaba levéltáros–történész (MNL OL): Községfejlesztések összehasonlításban: Sós-kút és Tárnok példája

14.50: Káli Csaba PhD, történész–levéltáros (MNL Zala Vármegyei Levéltára): Előhívás, képalkotás, új látószögek. Zala megye 1945 utáni politikai társadalomtörténetének új olvasatai

15.10: Vita, zárszó